

به نام خدا

مراقبت از تراکئوستومی

آموزش به بیمار بیمارستان لقمان حکیم

ویرایش: آذر ۹۸

*بهداشت فردی را رعایت و دست‌های خود را به صورت مرتب با آب صابون بشویید.

*ناحیه استوما را تمیز نگه دارید باند و پانسمان اطراف محل تراکئوستومی بر حسب نیاز یا پروتکل درمانی تعویض کنید.

*در هنگام ساکن و انجام مراقبت‌های تراکئوستومی از تکنیک استریل استفاده نمایید. ساکشن صحیح را از پرستار از یاد بگیرید و تمام وسایلی که به صورت مستقیم با راه‌های هوای بیمار در تماس هستند باید استریل باشند.

*فراهم نمودن ابزارهای موثر برای برقراری ارتباط نیز مهم است برای اطمینان از وجود یک ابزار ارتباطی کاغذ قلم یا تخته و ماژیک زنگ همواره در دسترس بیمار قرار گیرد.

در مصورت تجویز سفالکسین دوره درمان را کامل و دارو را به صورت منظم و دقیق مصرف نمایید

منابع:

برونر و سودارت، ویراست چهاردهم ۲۰۱۸

ترجمه: دکتر سید مسلم مهدوی

راهنمای آموزش مددجو برای مراقبت در منزل، ۱۳۹۰،

فاطمه علایی و همکاران

*ممکن است شما دچار حملات مکرر سرفه شوید و یا از صبح‌های پر سر و صدا و خلط دار خود ناراحت باشید اطمینان داشته باشید که این حالت با گذشت زمان بهتر خواهد شد.

*به طور مکرر و چندین بار در روز به صورت ارادی سرفه کنید و با هر سرفه مقدار زیادی خیلی از دهان خارج شده و راه‌های هوای پاک می‌شود.

*سردی بیش از حد هوا و خشک شدن هوای محیط می‌تواند باعث آزرده‌گی راه‌های هوایی شود.

*در صورت هرگونه تغییر در وضعیت تنفسی احساس خفگی و یا تغییر در سطح هوشیاری بلافاصله به پزشک مراجعه کنید

*در انجام روش‌های مختلف فیزیوتراپی تنفسی مانند ماساژ پشت، تمرینات حرکتی، ایجاد لرزش، کوبش و ... با پرستار، فیزیوتراپ و یا همراه خود همکاری کنید. این روش‌ها اگرچه گاهی درد مختصر دارد ولی باعث کاهش عفونت و پیشگیری از روی هم خوابیدن ریه‌ها می‌شود.

*از مصرف غذاهای بسیار شیرین که باعث ترشح بزاق و تضعیف قدرت چشایی می‌شود خودداری نمایید.

*به طور مرتب دهان خود را با آب گرم و یا دهان شویه بشویید و دندان‌های خود را مسواک بزنید.

تراکئوستومی چیست؟

عبارت است از تعبیه یک لوله کوچک از جنس پلاستیک یا فلز در حفره ای که از روی پوست گردن به داخل لوله تراشه (نای) ایجاد می شود این کار در اکثر مواقع در اتاق عمل و تحت بیهوشی عمومی انجام می شود

تراکئوستومی به چه دلیل انجام می شود؟

* باز نگه داشتن راه هوایی به مدت طولانی
* زمانی که بیش از دو الی سه هفته از لوله گذاری داخل تراشه می گذرد و یا پزشک تشخیص دهد تا این مدت بیمار نیاز به باز نگه داشتن راه های هوایی دارد.
* در انسداد یا ضربه به راههای هوایی و برخی بیماران مبتلا به بیماری های عصبی-عضلانی
* تخلیه ترشحات حجیم از راه های هوایی و پاکسازی موثر تر ترشحات
* پیشگیری از ورود ترشحات دهان و معده به راه های هوایی

مزایای استفاده از لوله تراکئوستومی چیست؟

* برای جدا کردن بیمار از دستگاه تنفس مصنوعی راه مناسبی است.
* مقاومت راه های تنفسی در برابر جریان هوا کمتر می شود
* تنفس آسان تر صورت می گیرد.

* ترشحات به آسانی خارج می شود.

* پذیرش و راحتی بیمار بیشتر از این امکان وجود دارد که بیمار از راه دهان تغذیه شده و صحبت نماید.

مراقبتهای بعد از انجام تراکئوستومی چیست؟

بیمار از نظر علائم حیاتی، تب، بی قراری، تنفس مشکل، خونریزی و ترشح از محل تراکئوستومی بررسی گردد و در صورت هر گونه تغییر به پزشک معالج اطلاع داده شود.

بعد از خروج از بیهوشی بیمار باید در وضعیت نشسته یا نیمه نشسته قرار گیرد تا تنفس به شکل بهتر و موثرتری انجام گیرد.

در مواقع ضروری و با توجه به دستور پزشک از اکسیژن، ساکشن و فیزیوتراپی استفاده شود. پانسمان ناحیه به صورت روزانه و در مواقع ضروری تعویض شود. جهت ایجاد رطوبت مناسب از بخور استفاده شود.

تغذیه بعد از عمل با لوله بینی-معدی انجام می شود و پس آن با دستور پزشک تغذیه بیمار با مایعات از طریق دهان شروع می شود و به تدریج بر حسب تحمل بیمار غذاهای جامد در برنامه غذایی بیمار گنجانده می شود.

داروهای مورد نیاز طبق تجویز پزشک برای بیمار استفاده شود معمولاً سفالکسین توصیه می شود.

آموزش مراقبت از خود به بیمار

* از آنجا که هوا بدون گرم و مرطوب شدن به طور مستقیم وارد تراشه می شود راه های هوایی برای جبران این حالت مقدار زیادی موکوس ترشح می کنند پس بهتر است که بخور گرم استفاده شود.